

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 0 K 011654 13 Kž
Brčko, 23.04.2014. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudaca Ruže Gligorević, kao predsjednika vijeća, Ilje Klaić i Dragane Tešić, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Ljiljane Lukić, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv optuženog S.K. iz B., zbog produženog kaznenog djela Silovanje iz članka 200. stavak 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine” broj 33/13 - prečišćen tekst), odlučujući o žalbi Tužitelja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 K 011654 11 K od 29.10.2012. godine, nakon nejavne sjednice žalbenog vijeća održane dana 23.04.2014. godine, u nazočnosti Tužitelja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine Radmila Ivanović, optuženog S.K. i njegovog branitelja J.V., odvjetnika iz B., donio je slijedeću

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana žalba Tužitelja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i POTVRĐUJE presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 K 011654 11 K od 29.10.2012. godine.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 K 011654 11 K od 29.10.2012. godine, optuženi S.K. iz B., je na temelju članka 284. stavak 1. točka c. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj 34/13 - prečišćen tekst), oslobođen od optužbe da je radnjama pobliže opisanim u izreci te presude počinio produženo kazneno djelo Silovanje iz članka 200. stavak 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Istom presudom određeno je da troškovi kaznenog postupka padaju na teret proračunskih sredstava suda.

Protiv navedene presude žalbu je u zakonskom roku izjavio Tužitelj Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu tužitelj), kojom prvostupanjsku presudu pobija zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka k. Zakona o

kaznenom postupku Brčko distrikta BiH i pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja iz članka 299. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta BiH, predlažući da Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine uvaži njegovu žalbu kao osnovanu i preinači presudu Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 K 011654 11 K od 29.10.2012.godine, tako što će optuženog oglasiti krivim za počinjeno kazneno djelo i izreći sankciju u skladu sa zakonom ili da ukine pobijanu presudu i održi glavni pretres, te nakon toga donese odluku u skladu sa zakonom.

Branitelj optuženog S.K. – odvjetnik J. V. iz B. (u daljem tekstu branitelj optuženog) je podneskom od 19.12.2012. godine dao odgovor na žalbu u kojem navodi da je prvostupanjski sud donio prvostupanjsku presudu bez bilo kakve povrede odredaba kaznenog postupka, a činjenično stanje je naučno utvrdio izvodeći tako strpljivo i temeljito sve dokaze, kako one koje je predložilo Tužiteljstvo, tako i one koje je predložila odbrana. Stoga predlaže da ovaj sud odbije žalbu Tužitelja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine kao neosnovanu i potvrdi prvostupanjsku presudu.

Na javnoj sjednici kaznenog vijeća ovog suda održanoj dana 23.04.2014. godine tužitelj je ostao u svemu kod navoda i prijedloga iz pisano izjavljene žalbe a branitelj optuženog je ostao kod datog odgovora na žalbu.

Ovaj sud je ispitao prvostupanjsku presudu u skladu sa člankom 306. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, nakon čega je odlučio kao u izreci ove presude, zbog razloga koji slijede:

U uvodu žalbe tužitelja se navodi da prvostupanjsku presudu pobija zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka k. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kao i zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja u smislu članka 299. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Međutim, iz obrazloženja žalbe tužitelja nije moguće zaključiti u čemu se sastoji bitna povreda odredaba kaznenog postupka na koju se ukazuje u uvodu, pa je za pretpostaviti da tužitelj smatra da je izreka prvostupanjske presude nejasna, proturječna sama sebi, odnosno da ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, kako je ovaj žalbeni osnov definiran u članku 297. stavak 1. točka k. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Ispitujući pobijanu presudu u okviru tog žalbenog osnova, bez obzira što se u obrazloženju žalbe nigdje određeno ne navodi u čemu bi se on konkretno trebao ogledati, ovaj sud je našao da je izreka pobijane presude nerazumljiva i nije proturječna razlozima koje je povodom oslobađajuće presude dao prvostupanjski sud u obrazloženju takve svoje odluke.

Pored toga, za odluku da optuženog S. K. iz B., temeljem članka 284. stavak 1. točka c. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (jer tijekom postupka nije dokazano da je počinio kazneno djelo), oslobodi od optužbe da je počinio produženo kazneno djelo Silovanje iz članka 200. stavak 1., u svezi s člankom 55. Kaznenog

zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, sud je dao opsežne razloge (str. 6. i 7.) koji u potpunosti koncipiraju_sadržaju dokaza provedenih tijekom prvostupanjskog postupka. Takove razloge prvostupanjskog suda, kao logične i uvjerljive, u cijelosti prihvaća i ovaj sud, tako da je žalbeni osnov tužitelja, bez navođenja detaljnijih razloga o čemu bi se trebala sastojati bitna povreda odredaba kaznenog postupka, ovaj sud odbio kao paušalan, jer prvostupanjska presuda nije donijeta uz bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka k. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Sadržaj obrazloženje žalbe tužitelja nesumnjivo ukazuje da tužitelj pogrešno utvrđeno činjenično stanje, u smislu članka 299. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ustvari vidi u tomu da je prvostupanjski sud pogrešnom ocjenom provedenih dokaza, u prvom redu iskaza oštećene A.H. koji nije prihvatio kao istinit, izveo potpuno pogrešan zaključak kako nije dokazano da je optuženi S.K. počinio kazneno djelo za koje se tereti. U prilog ovakvom stajalištu tužitelj detaljno komparira iskaz oštećene A.H. sa iskazima svjedoka kojim je prvostupanjski sud poklonio povjerenje i dao razloge za takav svoj stav, uključujući i iskaz optuženog S.K., pokušavajući pokazati da je ocjena dokaza koju je dao prvostupanjski sud u obrazloženju svoje presude u suprotnosti sa člankom 15., odnosno članom 281. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Ovaj sud je detaljno ispitaio takve žalbene prigovore tužitelja dovodeći ih u svezu sa sadržajem dokaza (iskaza svjedoka) čija vjerodostojnost se takvim žalbenim navodima dovodi u pitanje. Takvom analizom osnovanosti žalbenih navoda ovaj sud je došao do zaključka da je činjenično stanje koje je prvostupanjski sud utvrdio iz provedenih dokaza i na kojem je zasnovao odluku da optuženog oslobodi od optužbe rezultat pravilne ocjene provedenih dokaza.

Naime, opravdano prvostupanjski sud nije poklonio vjeru istinitosti iskaza oštećene A.H., ne zato što je u suprotnosti sa iskazom optuženog S.K., jer to je sasvim logično da su ova dva iskaza proturječna u suštinskom segmentu (nasilnog spolnog odnosa), zbog same prirode kaznenog djela za koje se optuženi tereti, nego zbog toga što je taj iskaz u svojoj esenciji nekonzistentan i neistinit na što nesumnjivo ukazuju, kako dokazi izvedeni po prijedlogu obrane, tako i dokazi koje je u prilog optužnici sud proveo na prijedlog tužitelja.

Suprotno stajalištu tužitelja, ovaj sud kao i prvostupanjski smatra da oštećena A.H. nije bila iskrena po pitanju prirode svog odnosa sa optuženim uporno prikazujući taj odnos kao „odnos prijateljstva“, iako iskazi skoro svih saslušanih svjedoka (S.H., Z.Č., Đ.S., A.K.) koji su bili na bilo koji način bliže povezani sa optuženim ili oštećenom nesumnjivo ukazuju da je odnos oštećene i optuženog u tom periodu bio odnos izvanbračnih partnera, koji je podrazumijevao život u zajedničkom domaćinstvu tijekom kojeg je oštećena imala regularan spolni odnos sa optuženim. Na ovakav zaključak jasno upućuje izvješće Odjela za socijalnu zaštitu Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 34-05-000215/10 od 26.04.2010. godine, u kojem je oštećena socijalnom radniku izjavila da živi u izvanbračnoj zajednici sa optuženim.

Nadalje, oštećena potpuno neiskreno inzistira da je sa optuženim bila zajedno svega 6 ili 7 dana prije kritičnog događaja, iako provedeni dokazi (svjedok S.H., Đ.S.), uključujući i dokaz obrane D-1 (svojeručno pisana obavijest kojom oštećena 30.04.2010. godine obavještava sud da živi na adresi optuženog), nesumnjivo ukazuju da je izvanbračna zajednica između oštećene i optuženog trajala najmanje dva mjeseca prije događaja povodom kojeg je vođen ovaj kazneni postupak.

S druge strane nelogičan je, a i upitan s aspekta iskrenosti, iskaz oštećene u dijelu koji je presudan za ocjenu postojanja bitnog obilježja kaznenog djela za koje se optuženi tereti, a koji se odnosi na „nasilno dovođenje“ oštećene A.H. u obiteljsku kuću optuženog, kao i uporabu fizičke sile prigodom spolnog odnosa koji su izvjesno imali te noći 14.06.2010. godine, u prvom navratu oko 23,00 sata, a potom i sutra ujutro 15.06.2010. godine, oko 08,00 sati. Povrjede konstatirane na oštećenoj prigodom pregleda u Općoj bolnici u Brčkom, koje su fiksirane u fotodokumentaciji Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 14.02-04.4/6-725/10 od 16.06.2010. godine, po lokaciji i izgledu ne odgovaraju mogućem načinu nastanka kako ga na glavnoj raspravi od 31.01.2012. godine opisuje oštećena A.H. („pa udario me je mislim dva puta šamarom, a onda je to uradio.“) („... dero je se nešto na mene, neke glupe priče prič'o, vjerujete mi da ne mogu da se sjetim, ali najviše me je bolilo što je reko neku riječ, pa me udario, znači ja sam bila sva plava, ja mislim da imaju slike...“), a iz samog iskaza oštećene nije jasno na koji način ju je optuženi prisilio (fizička ili psihička) na spolni odnošaj koji su imali u jutarnjim satima 15.06.2010. godine, oko 08,00 sati.

Dodatnu konfuziju u iskaz oštećen u pogledu uporabe prisile, kao i način nastanka povrjeda na oštećenoj, unosi Nalaz i mišljenje vještaka prof. dr Z.C. iz T., koji moguće vrijeme nastanka povreda smješta u relativno dug vremenski period (do 24 sata), što otvara prostor za sumnju da su povrede mogle nastati prije dolaska oštećene u kuću optuženog, a da ih optuženi nije mogao primijetiti, jer su uglavnom koncentrirane na dijelovima tijela koji su u pravilu pokriveni garderobom, odnosno da su mogle nastati nakon odlaska oštećene iz kuće optuženog (08,00 sati), pa do podnošenja prijave policiji (15,00 sati).

Također je nelogično da je oštećena, ako je već na silu dovedena u kuću optuženog i uz uporabu fizičke sile natjerana na spolni odnos sa optuženim, i pored toga provela (prespavala) cijelu noć kod optuženog, gdje su do ponovljenog nasilnog spolnog odnosa koji se dogodio oko 08,00 sati ujutro, zajedno pili alkohol, gledali filmove humorističkog sadržaja, pušili i popili jutarnju kavu (za koju oštećena ne zna tko je skuhao, ona ili optuženi), a da se oštećena nije niti pokušala udaljiti iz kuće optuženog i tako nasilan čin spolnog odnosa odmah prijaviti policiji. Pored toga, oštećena je dobro znala raspored prostorija i mogućnosti izlaska iz kuće optuženog, pa to nije učinila do ujutro, dok joj optuženi nije pozvao i platio taksi. Također, oštećena nije pokušala zvati, niti tražiti pomoć, iako je dobro znala da na spratu iste kuće žive roditelji optuženog, a u dvorišnoj zgradi u neposrednoj blizini podstanarka Đ.S., koja za cijelo vrijeme boravka oštećene te prilike u kući optuženog nije primijetila ništa neobično u njihovom ponašanju, što bi ukazivalo na nasilan odnos o kojem govori oštećena.

Nadalje, rezultati DNA analize bioloških tragova uzetih sa tijela oštećene, predmeta koje su koristili (čaše, boce i šoljice) i mjesta (posteljine) na kojim su optuženi i oštećena,

prema njenim riječima imali spolni odnos protiv njene volje, osim manjkavosti, da radi analize nije dostavljen nesporn biološki materijal optuženog i oštećene, ukazuju i na to da sporne noći optuženi i oštećena nisu spolno općili u njegovoj spavaćoj sobi, iako je oštećena to uporno tvrdila, navodeći da je dio ejakulata optuženog završio na čaršafu kreveta u spavaćoj sobi, međutim, analiza bioloških tragova to nije pokazala izvjesnim.

Konačno, nije jasno a niti oštećena u svom iskazu nije obrazložila što je radila u periodu od 08,00 sati, kada je otišla od kuće optuženog, pa do 15,00 sati 15.06.2010. godine, kada je cjelokupan događaj prijavila Policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Imajući u vidu traumatičnost cijelog događaja, kako ga je opisala oštećena, za očekivati je bilo da se već taksijem uputi u policiju i sve prijavi, kako bi otklonila svaku dvojbu da joj se doista dogodilo ono što je konačno i prijavila policiji. Na kraju, nije logično i prirodno ponašanje osobe koja je noć prije nasilno odvedena, pretučena i u dva navrata prisiljena na spolni odnos, da se osobi koja joj je to sve učinila, prigodom ulaska u taksu, obrati riječima „ćao ... ćujemo se ...“, ma kako tužilj u žalbi pokušava ovim riječima dati neko drugo „simboličko“ značenje od onog koji te riječi imaju u svakodnevnoj komunikaciji.

Slijedom svega do sada iznesenog u pogledu vjerodostojnosti i pouzdanosti iskaza oštećene A.H., a uz već naznačeni deficit dokaza vezanog uz povrijede koje je zadobila oštećena, ozbiljno je u činjeničnom smislu dovedena u pitanje uporaba sile, odnosno nasilni spolni odnos optuženog i oštećene, kao bitnog obilježja kaznenog djela za koje se optuženi tereti.

U takvim okolnostima je obveza prvostupanskog suda da primijeni članak 3. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (*in dubio pro reo*) i donese presudu koja je u korist optuženog. Stoga je, po ocjeni ovog suda, a suprotno stajalištu tužilja iskazanom u izjavljenoj žalbi, pravilno postupio prvostupanski sud kada je zaključio da nije dokazano da je optuženi S.K. počinio kazneno djelo za koje se tereti na način kako je to opisano u izreci prvostupanske presude, tako da se odluka suda da ga temeljem članka 284. stavak 1. točka c. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, oslobodio od optužbe da je počinio produženo kazneno djelo Silovanje iz članka 200. stavak 1., u svezi sa člankom 55. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na štetu A.H., nije rezultat pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja u smislu članka 299. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Kako je iz svega izloženog razvidno da je žalba Tužilja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u cjelosti ne neosnovana, ovaj sud je temeljem članka 313. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odlučio kao u izreci ove presude.

ZAPISNIČAR

Ljiljana Lukić

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Ruža Gligorević